

PREDLOG PREDLAGATELJA

Odbor podpisnikov družbenega dogovora o spomenikih revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje predloga delegatom skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik v obravnavo in sprejem Poročila o delu odbora podpisnikov DD o spomenikih revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje za leto 1988 in Predlog programa del vzdrževanja spomenikov revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje za leto 1989

Odbor podpisnikov družbenega dogovora

STALIŠČE IZVRŠNEGA SVETA

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik je na 111. seji dne 12. 10. 1988 obravnaval Poročilo o delu odbora podpisnikov DD o spomenikih revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje za leto 1988 in Predlog programa del vzdrževanja spomenikov revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje za leto 1989 in sklenil, da predlaga skupščini, da poroči o delu odbora podpisnikov DO o spomenikih NOB sprejme in daje podporo aktivnostim, ki jih odbor vrši.

IZVRŠNI SVET

POROČILO

o delu odbora podpisnikov družbenega dogovora o spomenikih revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje za leto 1988

V letu 1988 je odbor podpisnikov Družbenega dogovora o spomenikih revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje delal v skladu z usmeritvami oz. prioritetskimi nalogami, ki so bile sprejete ob obravnavi poročila v letu 1987 in sicer:

1. Na osnovi sprejetega samoupravnega sporazuma o prevzemu skrbi za varstvo, vzdrževanje in obnavljanje spomenikov, spominskih plošč in spominskih obeležij revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje bo podelil posameznim oskrbnikom listine o prevzemu nalog.

Samoupravni sporazum je veljaven. Do 1. 5. 1988 je k SaS pristopilo 41 podpisnikov od predvidenih 59, kar je 69,5%. Do takrat k SaS niso pristopili: RTV Ljubljana (za 5 sp. plošč), KK ZZB NOV Log, Lovska družina Dobrova (za 3 sp. plošče), Upravni odbor Dolomitskega odreda, Hoja TOZD Tesarstvo, Litostrojska srednja šola tehniških strok, KPD Ig, TVD Partizan Vič, Planinsko društvo v KS Podpeč Preserje, Dom obrambne vzgoje, Ipko, GG Ljubljana TOK Škofljica. Ker bodo nekatere organizacije skrbele za več spomenikov, pomenijo ti podatki, da je poskrbljeno za 161 spomenikov od 202 ali za 79,7%. Oskrbniki so se lahko odločali med nalogami:

a) redno skrbijo za lepši videz okolja spomenikov in drugih obeležij, še zlasti ob državnih in krajevnih praznikih;

b) skrbijo za redno vzdrževanje spomenika in okolja, t. j. obnovo napisov, kamnoseško čiščenje, urejanje okolice, nasadov in zele-
nic ob spomeniku;

c) skrbijo za obnavljanje spomenikov.

Večina oskrbnikov je prevzela naloge pod točko a (za 155 spom.), nekaj pa tudi za naloge pod točko b (39 spom.) in pod c (51 spom.). To pomeni, da oskrbnikov, ki bi bili pripravljeni sofinancirati stroške investicijskega vzdrževanja, ni veliko. Akcijo prevzemanja oskrbnitva bomo še nadaljevali. Priprava listin za podelitev posameznim oskrbnikom je v teku. Likovno zasnovo bo izdelal akademski slikar Ivo Mršnik. S podelitvijo listine pričakujemo večje sodelovanje med krajevnimi skupnostmi oz. njenimi komisijami, oskrbniki in odborom.

2. Druga prioriteta naloge je urejanje premnoženjsko pravnih zadev za spomenike s prioriteto na razglašeni spomenikih. Komite za družbene dejavnosti je podal predlog za izvedbo naloge premoženjsko pravni službi pri Komiteju za urejanje prostora in varstvo okolja, vendar v tem letu zaradi obilice dela in kadrovskih težav naloga ni začeta. Po dogovoru v septembru 1988 se naloga prenese v leto 1989.

3. Tretja naloga je nenehna skrb za racionalno porabo sredstev, s čimer naj bi v najkrajšem času dosegli čim boljše stanje spomenikov, spominskih plošč in spominskih obeležij.

To nalogo strokovna služba izvaja skozi vse leto. Program vzdrževalnih del za leto 1988 je bil sprejet v konec leta 1987, finančno ovrednoten pa v začetku letošnjega leta. Za osnovo programa del je odbor upošteval poročilo komunalne inšpekcije o stanju spomenikov na območju občine, s čimer so se strinjale tudi krajevne skupnosti. V proračunu je za ta namen v letošnjem letu zagotovljenih 16.000.000 din. Glede na naloge iz programa del je odbor sredstva razporedil za:

a. sredstva KS za redno vzdrževanje in okrasitev	1.000.000 din
b. plačilo Mineralu 2. pol. stroškov po pogodbi iz leta 1987	1.582.850 din
c. obnove spomenikov (31)	12.178.300 din
d. Druge potrebe (vzdržev. sp. na Žalah, najem. gr...)	1.238.850 din

Skupaj: 16.000.000 din

a) S sredstvi za redno vzdrževanje in okrasitve je odbor sofinanciral najnujnejše stroške, ki jih imajo krajevne skupnosti s čiščenjem in občasno okrasitvijo spomenikov in spominskih plošč. Odbor se je zavedal, da so bili zneski za posamezne krajevne skupnosti minimalni in dal možnost, da pokrije tudi večje stroške, če bi krajevne skupnosti to utemeljile z dodatno vlogo. Teh primerov je bilo le nekaj.

b) V letu 1988 je bilo potrebno pokriti drugo polovico stroškov obnove spomenikov na Dobrovi, Vrhovcih, pokopališču Vič in na Viški cesti. Pogodba je bila sklenjena konec leta 1987, s plačilom 50% avansa je izvajalec jamčil ceno in rok izvedbe do letošnje pomladi, ko je bila sanacija opravljena. Strokovni prevzem opravljenega dela je opravila strokovna organizacija Ljubljanski regionalni zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine. Obnovo okolice spomenika na Viški cesti vodi Rast, dela bodo predvidoma dokončana v oktobru 1988.

c) Program del, ki ga je skupščina sprejela za letošnje leto je bil pripravljen na podlagi poročila Komunalne inšpekcije, ki je pregledala v lanskem letu večino javnih spomenikov v Ljubljani in izdelala poročilo.

Program je obsegal obnove 31. spomenikov in spominskih plošč. Od tega je realizirana obnova 25 spomenikov in spominskih plošč, v teku so dela na dveh spominskih ploščah, še nerealizirana pa je ostala obnova štirih spomenikov.

Od tega so že obnovljeni: spomenik na pokopališču Notr. Goricah, spom. obeležje 8 talcem na Plešivici, dva spomenika na pokopališču Ig, spomenik padlim v Dvorski vasi, spomenik padlim v Stopah, spominska plošča v Velikem Osolniku, spominska plošča na Dolenjski c. 115, spominska plošča na gradu Polhov Gradec, spominska plošča v Črni vasi 117, spomenik talcem v Ljubogjni, spominska plošča v Vrzdencu, spomenik talcem v Horjulu, spomenik v Smrečju (KS Turjak). Obnovljeni so tudi napisi na 10 spominskih ploščah in spominskih obeležjih v KS Podpeč Preserje. V teku je obnova dveh spominskih plošč v PŠ Lavrica. V programu je tudi obnova spomenika padlim na Škofljici, kar bo sofinanciral oskrbnik. Po dogovoru z izvajalcem del in sofinanciranjem je obnova prestavljena v naslednje leto, naš del stroškov pa bo pokritih z letošnje vsote. Pri ogledu spomenika na Cesti dveh cesarjev je bilo ugotovljeno, da se je potrebno lotiti širše obnove z neposredno okolico spomenika. Zato odbor namerava to izvesti v naslednjem letu v sodelovanju s Komunalno skupnostjo in podjetjem Rast.

O predvidenih obnovah spomenikov na Želimeljskem pokopališču in spominskih plošč na zadružnem domu na Barju bo odbor še sklepal, ker je problematika večja. V principu smo dolžni ohraniti zgodovinsko dediščino v izvirnem stanju, zato zamenjave spomenikov z novimi niso najprimernejše. Oba omejena spomenika pa sta v takem stanju, da bo obnova zelo problema-

tična zaradi dotrajanosti materiala. Zato tudi zaenkrat nismo uspeli dobiti izvajalca teh del.

Odbor je v letošnjem letu namenil tudi 700.000 din sredstev za novo postavitev spominske plošče v Belški grapi, ki je posvečena bojem Dolomitskega odreda. V zgodnji spomladi je bila poškodovana, tako da je bila potrebna izdelava nove. Organizacijsko je postavitev speljal OO ZZB NOV Ljubljana Vič-Rudnik. V letu 1988 odbor ni financiral nobene nove postavitve spomenika, kar je v skladu z usmeritvami preteklih let.

d) Odbor se vsako leto posebej dogovori o vzdrževalnih delih na grobovih, ki jih izvaja Komunalno podjetje TOZD Žale, financira pa tudi stroške za najemnine grobov za umrle borce, ki so brez svojcev (3 po števil.).

V celoti je do 5. 10. 1988 porabljenih cca 8.000.000 din proračunskih sredstev. Predvidoma bodo do konca leta porabljeni vsa (večji stroški obnove sp. plošč na združenem domu na Barju, spomenika v Želimljah in spominskih plošč na PŠ Lavrica).

Odbor si je za svoje delo v letu 1988 zastavil naslednje prioritete naloge:

1. Na osnovi samoupravnega sporazuma bo še nadalje pridobival podpisnike in s tem podružljal skrb za spomenike.

2. Z vsemi akcijami, ki jih bo vodil na spomenikih, bo skušal doseči zadovoljivo stanje na tem področju. Nenehno bo skrbel za racionalno porabo sredstev. Še nadalje bo izhodišče za akcije poročilo inšpekcijskih služb o stanju spomenikov NOB.

P R E D L O G

PROGRAMA DEL VZDRŽEVANJA SPOMENIKOV REVOLUCIONARNEGA GIBANJA, NOB IN SOCIALISTIČNE IZGRADNJE ZA LETO 1989

Krajevna skupnost	Predlog KS + naloge iz pret.let	OPOMBE
1. KS BARJE	- redno vzdrž.vseh spom.	
2. KS BRDO	- redna vzdrževalna dela	
3. KS BREZOVICA	- redna vzdrževalna dela	
4. KS ČRNI VRH	- obnova spom. na Pasji ravni - postavitev nove spom. plošče - redna vzdrževalna dela	
5. KS DOBROVA	- redno vzdrževanje	
6. KS GALJEVICA	- obnova spom. na Orlovi - redno vzdrževanje	manjša dela
7. KS GOLO-ZAPOTOK	- obnova spom. v spom. parku Mokerc - redno vzdrževanje	večja dela v sod.z oskrb.in OKS
8. KS HORJUL	- obnova centr. spom. - redna vzdrževalna dela	večja dela, v sodel. z oskrb.in OKS
9. KS IG	- obnova centr. spom. - redna vzdrževalna dela	večja dela, v sod. z OKS
10. KS IŠKA VAS	- postavitev novega obeležja pokopanim ranjencem v Krvavicah - redno vzdrževanje	
11. KS KOLEZIJA	- redna vzdrževalna dela	
12. KS KOZARJE	- redno vzdrževanje	
13. KS KRIM	- redno vzdrževanje	
14. KS LAVRICA	- obnova groba padl.part. - redno vzdrževanje	
15. KS MALČI BELIČ	- redno vzdrževanje	
16. KS MILAN ČESNIK	- redno vzdrževanje	
17. KS MURGLE		Nima spom.NOB razen PST
18. KS NOTRANJE GORICE	- redno vzdrževanje	
19. KS PERUZZI		Nima spom.NOB razen PST
20. KS PIJAVA GORICA	- redno vzdrževanje	
21. KS POLHOV GRADEC	- obnova centralnega spom. - redno vzdrževanje	večja dela, v sod. z OKS
22. KS PODPEČ-PRESERJE	- obnova spom.na Sodnem vrhu - obnova grobnic na Sod.vrhu - redno vzdrževanje	večja dela, v sodel.z OKS
23. KS RAKITNA	- redna vzdrževalna dela	

Krajevna skupnost	Predlog KS + naloge iz pret.let	OPOMBE
24. KS RAKOVA JELŠA		Nima spom.NOB razen PST
25. KS ROB	- obnova 3 spominskih plošč - redno vzdrževanje	
26. KS ROŽNA DOLINA	- redno vzdrževanje	
27. KS RUDNIK	- redno vzdrževanje	
28. KS STANE SEVER	- postavitev sp.pl.	Naloga iz pret.let
29. KS ŠKOFLJICA	- obnova centr.spomenika - redno vzdrževanje	naloga z 1.88 s sred.88
30. KS TRNOVO	- redna vzdrževalna dela	
31. KS TOMIŠELJ	- redna vzdr. dela	
32. KS TURJAK	- redna vzdrževalna dela	
33. KS VELIKE LAŠČE	- obnova 1 spomenika - redna vzdrževalna dela	
34. KS VIČ	- redna vzdrževalna dela	
35. KS VNANJE GORICE	- redna vzdrževalna dela	
36. KS VRHOVCI	- redna vzdrževalna dela	
37. KS ZELENi LOG	- obnova spom.	Naloga iz 1. 88, s sred.Komunalne skupnosti
38. KS ŽELIMLJE	- obnova spom. na pok. - redno vzdrževanje	Naloga iz 1.88